

Sygn. akt IV U 317/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 grudnia 2017 roku w Ś.

sprawy z odwołania **J. W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...)w ten sposób, iż przyznaje powodowi J. W. prawo do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji.

UZASADNIENIE

Powód J. W. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 18 sierpnia 2017 roku, odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od dnia (...)wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie prawa do zasiłku chorobowego we wskazanych okresach oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przypisanych.

Uzasadniając odwołanie powód przyznał, że na podstawie umowy o pracę jest zatrudniony w Zakładzie (...) w B. od dnia (...), zaś na podstawie umowy zlecenia z dnia (...)z (...) we W. zobowiązał się do wykonywania pomiarów i obserwacji meteorologicznych na stacji opadowej B. i przekazywania codziennych wyników. Od dnia 1 stycznia 2017 roku powód jest zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia i z tego tytułu otrzymał należne wynagrodzenia za pracę za wskazane okresy. Powód podniósł, że nie musiał wykonywać tych prostych czynności osobiście – co wynika z umowy zlecenia dopuszczającej zastępstwo przez osobę trzecią, zaś czas wykonywania pomiaru z czynnościami dodatkowymi określany jest na 10 minut dziennie. Powód stwierdził, że zgodnie z zaleceniem lekarza – w okresie zwolnienia chorobowego mógł chodzić.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w kwocie(...)

Uzasadniając stanowisko powołano podstawę prawną decyzji podnosząc, iż powód w czasie orzeczonej niezdolności do pracy świadczył pracę zarobkową na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) we W. i otrzymał za to wynagrodzenie.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powód J. W. od dnia (...) roku jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) w B..

W dniu (...) powód zawarł nadto z (...) we W. umowę zlecenia, której przedmiotem jest w szczególności codzienne wykonywanie na stacji opadowej (...) w B. pomiarów i obserwacji opadów atmosferycznych oraz przekazywanie wyników do właściwej komórki organizacyjnej (...) we W.. Czas wykonywania pojedynczego pomiaru wraz z czynnościami dodatkowymi określany jest na ok. 10 minut dziennie.

W okresie od dnia (...) oraz od dnia (...) powód miał orzeczoną niezdolność od pracy.

We wskazanych okresach czynności wynikające z umowy zlecenia na rzecz (...) we W. wykonywała żona powoda, zaś powód osiągnął z tego tytułu wynagrodzenie ok. 200 zł miesięcznie.

Decyzją z dnia (...) organ rentowy odmówił powodowi prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia (...)

Dowody:

- akta ZUS – w załączeniu,
- przesłuchanie powoda J. W. – e-protokół k. 18.

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki art. 17 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1368 j.t.).

Art. 17 ust. 1 cytowanej Ustawy stanowi, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Przesłanki utraty prawa do zasiłku są niezależne od siebie i mają samoistny charakter.

Pierwszą z wymienionych przyczyn powodujących utratę prawa do zasiłku chorobowego jest wykonywanie pracy zarobkowej podczas orzeczonej niezdolności do pracy. Sankcja ta dotyczy zarówno zasiłku, jak i świadczenia rehabilitacyjnego.

Pracą w rozumieniu komentowanego przepisu jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych - stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (wyrok SN z dnia 20 stycznia 2005 roku, sygn. akt II UK 154/04, OSP 2006, z. 4, poz. 43). Za pracę zarobkową może być również uznane wykonywanie czynności na podstawie łączącego ubezpieczonego ze spółką kapitałową stosunku prawnego o charakterze korporacyjnym (A. M., Kiedy pracownik traci prawo do zasiłku chorobowego, GP 2006, nr 7, s. 23, wskazując na wyrok SN z dnia 20 stycznia 2005 roku, sygn. akt I UK 154/04, OSNP 2005, nr 19, poz. 307).

Pracą zarobkową na gruncie komentowanego przepisu określa się wszelką aktywność ludzką, która zmierza do uzyskania zarobku, nawet gdyby miała ona polegać na czynnościach nieobciążających organizmu ubezpieczonego w istotny sposób. Podkreśla się dodatkowo, że takie definiowanie pracy zarobkowej wypływa z konieczności ścisłego stosowania przepisów prawa ubezpieczeń społecznych, w którym przeważa - z uwagi na bezwzględnie obowiązujący charakter norm prawnych - formalistyczne ujęcie uprawnień ubezpieczonych (wyrok SN z dnia 5 kwietnia 2005 roku, sygn. akt I UK 370/04, OSNP 2005, nr 21, poz. 342, OSP 2006, z. 12, poz. 134; wyrok SN z dnia 14 grudnia 2005

roku, sygn. akt III UK 120/05, OSNP 2006, nr 21-22, poz. 338). Wykonywanie pracy zarobkowej określa się również jako wykonywanie szeroko rozumianej pracy odpłatnej (J. Jankowiak, glosa aprobująca do wyroku sygn. akt I UK 370/04). Przy określeniu "zarobkowego" charakteru pracy wskazuje się także, że przepisy nie wymagają, aby praca była podjęta "w celu zarobkowym". Jeśli zatem wykonywanie określonych czynności przynosi rzeczywisty dochód, wówczas problem, czy praca została podjęta "w celu" uzyskania tego dochodu, traci na znaczeniu, jako dotyczący motywów zachowania.

W tym miejscu powołać należy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lutego 2014 roku, sygn. akt SK 18/13, w którym wskazano, że art. 17 Ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie, w jakim stanowi podstawę do utraty prawa do zasiłku chorobowego ubezpieczonego, który wykonywał pracę zarobkową, uzyskując wynagrodzenia przekraczające minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 64 ust. 1 i 2, art. 31 ust 3 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu Trybunał podkreślił, że ustawodawca przewidział, że osoby, które są w stanie samodzielnie zarobkować pomimo pozostawania na zwolnieniu lekarskim, nie są w ogóle objęte zakresem prawa do zabezpieczania społecznego, a także, że przesłanką realizacji tego prawa jest brak środków utrzymania obywateli niezdolnych do pracy ze względu na chorobę.

W kontekście powyższych rozważań Sąd stanął na stanowisku, że w okresie niezdolności do pracy powód nie wykonywał pracy zarobkowej, skoro uzyskane wynagrodzenie ok. 200 zł nie jest choćby zbliżone do najniższego miesięcznego wynagrodzenia i nie stanowi zabezpieczenia środków utrzymania powoda.

Z kolei zachowaniem niezgodnym z celem zwolnienia określić można takiego typu postępowanie, które w powszechnym odczuciu jest nieodpowiednie dla osoby chorej i może nasuwać wątpliwości co do rzeczywistego stanu zdrowia ubezpieczonego (I. J., Prawo socjalne. Komentarz..., art. 17). Wykorzystywaniem zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia jest zawsze wykonywanie czynności mogących przedłużyć okres niezdolności do pracy. Celem zwolnienia od pracy jest zaś odzyskanie przez ubezpieczonego zdolności do pracy, stąd w jego osiągnięciu przeszkodą mogą być wszelkie zachowania ubezpieczonego utrudniające proces leczenia i rekonwalescencję (wyrok SN z dnia 14 grudnia 2005 roku, III UK 120/05, OSNP 2006, nr 21-22, poz. 338).

To na stronie pozwanej ciążył obowiązek wykazania, że powód rzeczywiście wykorzystał zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Tymczasem z wiarygodnych zeznań powoda wynika jednoznacznie, że obecnie mieszka wraz ze swoją matką, którą się opiekuje, zaś wszelkich pomiarów wynikających z umowy zlecenia, dokonuje jego żona - mieszkająca zaledwie 50 m od stacji opadowej.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż brak było materialnej podstawy odmowy powodowi prawa do zasiłku chorobowego i na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję przyznając powodowi prawo do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji.